

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Bodean împotriva Întreprinderii cu Capital Străin „Epamedia” Societatea cu Răspundere Limitată, cu privire la declararea nulă a contractului de muncă, anularea ordinului de concediere, încasarea indemnizației de concediere, penalității de întârziere, prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 21 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean și s-a menținut hotărârea din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

(Dosarul nr. 2ra-725/24

Nr. PIGD 2-22083260-01-2ra-14062024)

Recurs declarat după 01 septembrie 2023. Recursul vădit neîntemeiat, în temeiul art. 433 (1) lit. f) din Codul de procedură civilă. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a ei.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru: jud. G. Manoli
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău: jud. I. Țurcan, A. Malîi, V. Cotorobai

12 august 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu
Elena Croitor, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 10 iunie 2022, Nicolae Bodean a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎCS „Epamedia” SRL, prin care a solicitat declararea nulă a contractului individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, anularea ordinului nr. 23/05-01 din 23 mai 2022 de concediere din funcția de specialist SSM, încasarea restanței la eliberarea din serviciu în mărime de 7 477,34 lei, pentru prima lună după eliberare, încasarea indemnizației de eliberare din serviciu în mărime de 31 000 lei, pentru a două și a trei lună după eliberare, încasarea penalității de întârziere în mărime de 6 295,31 lei, calculată până la 10 iunie 2022 și încasarea prejudiciului moral în mărime de 186 000 lei.

2. În motivarea cererii reclamantul Nicolae Bodean a menționat că la 22 martie 2021 a încheiat cu ÎCS „Epamedia” SRL contractul individual de muncă nr. 25/21, prin care a fost angajat în calitate de șef de sector (producere), munca fiind prin cumul, pe o perioadă nedeterminată.

3. La 01 iunie 2021, între părți a fost semnat acordul adițional nr. 01 la contractul individual de muncă, prin care conform pct. 2.1. din Acord s-a modificat prevederea „munca este prin cumul” în „munca este de bază”.

4. La 22 martie 2021, între Nicolae Bodean și ÎCS „Epamedia” SRL a fost încheiat un alt contract individual de muncă nr. 25-01/21, prin care reclamantul a fost angajat în calitate de specialist SSM (serviciul securitatea muncii, specialist în domeniul securității și sănătății în muncă), munca fiind prin cumul, 0,5 unitate, pe o perioadă nedeterminată.

5. La 11 ianuarie 2022, prin ordinul nr. 11/01-01 al ÎCS „Epamedia” SRL, s-a inițiat încetarea contractului de muncă începând cu 11 martie 2022 în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii (reducerea numărului sau a statelor de personal din unitate din 01 ianuarie 2022), cu acordarea lui Nicolae Bodean a dreptului de a absenta de la programul de lucru o zi lucrătoare pe săptămână fiindu-i propus acestuia un alt loc de muncă în cadrul unității.

6. Prin ordinul ÎCS „Epamedia” SRL nr. 11/03-01 din 11 martie 2022, s-a dispus încetarea contractului individual de muncă cu angajatul Nicolae Bodean, șef sector (producere), în legătură cu reducerea statelor de personal din unitate

din 01 ianuarie 2022, în temeiul art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, începând cu data de 11 martie 2022, cu achitarea în beneficiul șefului sector (producere) Nicolae Bodean o indemnizație de concediere în mărimea unui salariu mediu lunar.

7. Drept urmare, la 05 mai 2022, Nicolae Bodean s-a adresat către ÎCS „Epamedia” SRL cu o declarație, prin care a declarat pe propria răspundere că la moment nu este angajat în câmpul muncii și a solicitat plata indemnizației de eliberare din serviciu pentru a doua lună, conform legislației în vigoare.

8. Ulterior, la 10 mai 2022, Nicolae Bodean a mai depus o declarație în adresa ÎCS „Epamedia” SRL, prin care a declarat pe propria răspundere că la moment nu este angajat în câmpul muncii și a solicitat plata indemnizației de eliberare din serviciu pentru a doua lună, conform legislației în vigoare.

9. Deoarece, Nicolae Bodean nu a primit răspunsuri la declarațiile din 05 mai 2022 și 10 mai 2022, ultimul s-a adresat cu plângere la Inspectoratul de Stat al Muncii, care prin răspunsul nr. B-743/22 din 08 iunie 2022 l-a informat că, în urma controlului inopinat au constatat că potrivit tabelelor de pontaj prezentate ultimul a îndeplinit funcția de specialist SSM în timpul orelor de program, fără a fi scutit de munca de bază (șef de sector (producere)), conform regimului de muncă stabilit 08:30-17:30, respectiv a cumulat funcția de specialist SSM.

10. La 11 ianuarie 2022, în baza ordinului nr. 11/01-01 din 11 ianuarie 2022, administrația ÎCS „Epamedia” SRL a preavizat reclamantul sub semnătură cu privire la reducerea funcției de șef de sector (producere), însă nu a emis un ordin motivat din punct de vedere juridic sau economic cu privire la reducerea numărului sau a statelor de personal, prin ce a încălcat prevederile art. 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii.

11. Totodată, Inspectoratul de Stat al Muncii în răspuns a comunicat că la încetarea contractului individual de muncă nr. 25/21 din 22 martie 2021, administrația ÎCS „Epamedia” SRL a achitat reclamantului suma de 8 022,66 lei, însă nu a achitat cuantumul tuturor sumelor cuvenite în ultima zi de muncă (11 martie 2022), dar la 16 martie 2022, suma de 7 755,56 lei, prin ce a încălcat prevederile art. 143 alin. (1) din Codul Muncii.

12. Ulterior, reprezentantul ÎCS „Epamedia” SRL a emis ordinul nr. 23/05-01 din 23 mai 2022, prin care Nicolae Bodean a fost concediat din funcția de specialist SSM în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, ordin care a fost expediat prin poștă.

13. În acest sens, Nicolae Bodean a menționat că, potrivit răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii, reclamantul a îndeplinit funcția de specialist SSM în timpul orelor de program, fără a fi scutit de munca de bază (șef de sector (producere)), conform regimului de muncă stabilit 08:30-17:30, respectiv potrivit art. 156 alin. (1) din Codul muncii, acesta a cumulat funcția de specialist SSM,

dar nu a prestat muncă prin cumul, or a prestat munca doar 8 ore pe zi, în baza contractului individual de muncă cu nr. 25/21 din 22 martie 2021, în calitate de șef de sector (producere), cu regimul de muncă de 40 ore pe săptămână, 5 zile lucrătoare luni-vineri 08:30-17:30, cu zile de odihnă sâmbăta și duminica și cu 1 oră pauza de masă 12:00-13:00.

14. Pentru contractul individual de muncă cu nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, prin care Nicolae Bodean a fost angajat în calitate de specialist SSM, ÎCS „Epamedia” SRL urma să întocmească un tabel de pontaj aparte cu ore de muncă prestate în afara programului de bază, întrucât reclamantul nu a muncit niciodată peste program, dar a cumulat funcția de specialist SSM, iar contractul individual de muncă cu nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, așa cum este prevăzut - prin cumul, este unul mimat și respectiv lovit de nulitate absolută.

15. Reclamantul Nicolae Bodean a menționat că odată cu reducerea statelor de personal din 11 ianuarie 2022 și concedierea sa din 11 martie 2022, a încetat și îndeplinirea obligațiilor cumulate de specialist SSM, în caz contrar conform constatării Inspectoratului de Stat al Muncii, ÎCS „Epamedia” SRL urma să argumenteze atât reducerea statelor de personal, cât și urma să propună atât în ordinul nr. 11/01-01 din 11 ianuarie 2022 cât și ordinul nr. 11/03-01 din 11 martie 2022, păstrarea funcției de specialist SSM, însă reprezentantul ÎCS „Epamedia” SRL a indicat că i se propune o altă funcție, fără a indica ce funcție și ce condiții erau pentru respectiva funcție.

16. Dat fiind faptul că salariul lunar cumulat al lui Nicolae Bodean era de 15 500 lei, la eliberarea din funcție și calcularea indemnizației urma să se țină cont de sporul pentru cumularea funcției de specialist SSM și să-i fie achitat 15 500 lei, iar ÎCS „Epamedia” SRL la eliberarea din funcție a lui Nicolae Bodean a achitat doar 8 022,66 lei, iar la 16 martie 2022, a mai achitat pentru concediul nefolosit suma de 7 755,56 lei, nefiind achitată indemnizația de eliberare din serviciu în mărime de 31 000 lei, pentru a două și a treia lună după eliberare și o penalitate în mărime de 6 295,31 lei, calculată până la 10 iunie 2022.

17. Astfel, având în vedere că prin eschivarea de la plata indemnizației și eliberarea ilegală din funcție, lui Nicolae Bodean i-au fost cauzate anumite afecțiuni emoționale și psihologice, ultimul are dreptul la compensarea prejudiciului moral estimat la suma echivalentă a 12 salarii medii ce constituie suma de 186 000 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

18. Prin hotărârea din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Bodean împotriva ÎCS „Epamedia” SRL cu privire la declararea nulă a contractului individual de muncă, anularea ordinului de concediere, încasarea indemnizației de concediere, a penalității de întârziere și a prejudiciului moral ca fiind neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

19. La 22 martie 2023, prin intermediul poștei electronice avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean a declarat apel nemotivat, iar la 17 iulie 2023, a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 03 martie 2023, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

20. Prin decizia din 21 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean și s-a menținut hotărârea din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în cadrul cauzei civile inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Bodean împotriva ÎCS „Epamedia” SRL cu privire la declararea nulă a contractului individual de muncă, anularea ordinului de concediere, încasarea indemnizației de concediere, a penalității de întârziere și a prejudiciului moral.

21. Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că prin acțiune înaintată Nicolae Bodean a pretins declararea nulă a contractului individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, anularea ordinului de concediere din funcția de specialist SSM nr. 23/05-01 din 23 mai 2022, încasarea restanței la eliberarea din serviciu în mărime de 7 477,34 lei, pentru prima lună după eliberare, indemnizației de eliberare din serviciu în mărime de 31 000 lei, pentru a doua și a treia lună după eliberare, penalității de întârziere în mărime de 6 295,31 lei, calculată până la 10 iunie 2022, prejudiciului moral în mărime de 186 000 lei.

22. Cu referire la nulitate, instanța de apel a reținut că aceasta este mijlocul prevăzut de lege pentru a asigura respectarea condițiilor de valabilitate a actului juridic, iar în măsura în care un act juridic concret nu respectă aceste condiții, el este lipsit de efectele sale prin intermediul nulității.

23. La caz, Nicolae Bodean a pretins precum că contractul individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021 încheiat cu ÎCS „Epamedia” SRL ar fi unul simulat/mimat și urmează a fi desființat.

24. Actul juridic se va recunoaște ca fictiv numai în cazul în care ambele părți nu au intenția să-l execute, la caz, contractul individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021 a cărei nulitate se pretinde, a fost executat corespunzător de ambele părți contractante, a produs efecte juridice, iar nulitatea acestuia a fost solicitată de către Nicolae Bodean doar după concediere.

25. În context, instanța de apel a apreciat critic argumentul lui Nicolae Bodean precum că actul juridic a cărei nulitate se pretinde urmează a fi desființat pe motiv că este unul simulat/mimat, în condițiile în care la caz nu a fost răsturnată prezumția de legalitate a acestuia. Iar, în situația în care nu s-a atestat vicierea consimțământului părților contractante care au dat naștere unui raport juridic civil, generator de drepturi și obligații corelative, solicitarea lui Nicolae Bodean

de nulitate a contractului individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021 este una nejustificată legal.

26. S-au reținut prevederile art. 267 alin. (1), (3), (5)-(6) din Codul muncii, potrivit cărora munca prin cumul reprezintă îndeplinirea de către salariat, pe lângă munca de bază, a unei alte munci, permanente sau temporare, în afara orelor de program, în temeiul unui contract individual de muncă distinct. Munca prin cumul poate fi prestată atât în cadrul aceleiași unități, cât și în alte unități. În contractul individual de muncă se va indica, în mod obligatoriu, că munca respectivă se prestează prin cumul. Salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați din unitatea respectivă. La caz, se atestă că contractul individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, este un contract distinct, negociat de salariat și angajator și nu prevede cumularea de funcții, ci îndeplinirea de către salariat pe lângă munca de bază a unei alte munci prin cumul, cu respectarea condiției obligatorii și indicarea faptului că munca respectivă se prestează prin cumul.

27. De altfel, actele cauzei denotă că și anterior, Nicolae Bodean o perioadă îndelungată a activat consecutiv prin cumul la trei funcții, ca depozitar, specialist SSM și specialist resurse umane la SRL „Edit Tipar Grup”, în baza ordinelor de angajare nr. 080 și nr. 081 din 12 iunie 2017 și nr.105 din 24 iulie 2017 și a contractelor individuale de muncă nr. 46 și 47 din 12 iunie 2017, care prevedeau un regim de muncă 8 ore pe zi, iar regimul de muncă rămânea la alegerea lui Nicolae Bodean.

28. Totodată, contrar aserțiunilor lui Nicolae Bodean, potrivit tabelelor de pontaj s-a constatat că Nicolae Bodean și-a prestat munca de bază ca șef de sector (producere) 8 ore pe zi și specialist SSM prin cumul 4 ore pe zi, fiindu-i achitate toate plățile salariale convenite de ambele părți la negocierea contractelor individuale de muncă, fapt ce se confirmă prin extrasele privind repartizarea salariului. Astfel, ambele părți contractante și-au exercitat obligațiile asumate prin contract, ori ÎCS „Epamedia” SRL, în calitate de angajator a oferit salariatului locul de muncă cu remunerarea convenită, iar Nicolae Bodean în calitate de salariat la rândul său a prestat munca de bază ca șef de sector (producere) 8 ore pe zi și specialist SSM prin cumul 4 ore pe zi, conform condițiilor contractelor de muncă încheiate.

29. În aceste împrejurări, concluzia instanței de fond precum că la caz nu poate fi pusă problema unei nulități în legătură cu o careva simulare a contractului individual de muncă este una corectă, în condițiile în care la semnarea contractului părțile au fost în cunoștință de cauză asupra naturii și conținutului actului juridic încheiat, au cunoscut din start despre obligațiile ce rezultă din încheierea contractului individual de muncă pe care și le-au asumat, le-au executat în mod corelativ.

30. Totodată, instanța de apel a ajuns la concluzia de a menține hotărârea instanței de fond și în partea respingerii cerinței de anulare a ordinului nr. 23/05-01 din 23 mai 2022 de concediere a lui Nicolae Bodean din funcția de specialist SSM, în condițiile în care ultimul a absentat nemotivat de la muncă.

31. La caz, Colegiul atestă că temeiul de drept de concediere a lui Nicolae Bodean din funcția de specialist SSM a constituit art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, pentru absența fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive. Astfel, cu referire la temeiul de concediere prevăzut la art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, instanța de apel a reținut că acesta își găsește aplicare în prezenta speță, în condițiile în care a fost făcută dovada absenței salariatului Nicolae Bodean fără motive întemeiate de la lucru timp de 4 ore consecutive. Or, potrivit tabelelor de pontaj pentru luna aprilie 2022, se atestă că Nicolae Bodean, exercitând funcția de specialist SSM a absentat de la locul de muncă nemotivat 20 zile sau 80 ore, iar potrivit tabelelor de pontaj pentru luna mai 2022, exercitând funcția de specialist SSM a absentat de la locul de muncă nemotivat 14 zile sau 56 ore.

32. Totodată, potrivit procesului-verbal din 27 aprilie 2022, s-a confirmat că Nicolae Bodean fiind angajat în funcția de specialist SSM în cadrul ÎCS „Epamedia” SRL nu s-a prezentat la serviciu în perioada 01-26 aprilie 2022, din motive necunoscute.

33. Potrivit avizului nr. 20/2022 din 27 aprilie 2022, Nicolae Bodean a fost anunțat despre faptul neprezentării la locul de muncă în perioada 01-26 aprilie 2022 și despre necesitatea de a se prezenta la serviciu pentru a da explicații în scris sau de a le expedia în scris, fiind informat că în caz contrar va fi concediat în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii, recepționat de Nicolae Bodean, fapt confirmat prin copia avizului de recepție anexat la materialele cauzei.

34. Respectiv, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge ca fiind neîntemeiată pretenția lui Nicolae Bodean cu privire la anularea ordinului nr. 23/05-01 din 23 mai 2022 de concediere a lui Nicolae Bodean din funcția de specialist SSM, deoarece la emiterea acestuia angajatorul a respectat prevederile legale în vigoare, inclusiv garanțiile oferite salariatului în ipoteza art. 208 din Codul muncii.

35. Instanța de apel a apreciat critic argumentele lui Nicolae Bodean că ar fi cumulat funcții și nu a exercitat funcții prin cumul, în condițiile în care potrivit contractului individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, care s-a dovedit a fi unul valabil, rezultă contrariul, și anume că la 22 martie 2021, între reprezentantul ÎCS „Epamedia” SRL, în calitate de angajator și Nicolae Bodean, în calitate de salariat a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 25-01/21, prin care ultimul a fost angajat prin cumul 0,5 unitate în calitate de specialist SSM, pe perioada nedeterminată. Potrivit clauzelor contractului pentru funcția deținută lui Nicolae Bodean i-a fost stabilit un salariu conform listei de state în

mărime de 2 000 lei, cu regimul de muncă flexibil, fără stabilirea orei exacte de intrare și ieșire din unitate, durata totală de muncă nu urma să depășească 4 ore/zilnic, iar în total durata săptămânii de lucru nu urma să depășească 20 de ore.

36. De altfel, prin răspunsul nr. B-743/22 din 08 iunie 2022, Inspectoratul de Stat al Muncii l-a informat pe Nicolae Bodean inclusiv că la data de 22 martie 2021, a fost angajat prin cumul în baza contractului individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, în funcție de specialist SSM pe perioada nedeterminată, 0,5 unități.

37. În consecință, în condițiile în care nu s-a stabilit concedierea ilegală a salariatului, sunt neîntemeiate și cerințele subsecvente formulate de către Nicolae Bodean, de încasare a drepturilor salariale, penalității de întârziere, repararea prejudiciului moral, or pe de o parte cerințele auxiliare poartă soarta cerinței de bază, iar pe de altă parte deși Nicolae Bodean în perioada 01-26 aprilie 2022, avea obligația de a se prezenta la serviciu, din propria inițiativă nu s-a prezentat, astfel că nu a exercitat efectiv funcția specialist SSM la întreprindere, caz în care nu este îndreptățit legal de a pretinde nici careva salariu pentru perioada în care nu a activat în mod efectiv.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

38. La 14 iunie 2024, prin intermediul poștei electronice, avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean a declarat recurs împotriva deciziei din 21 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a apelului.

39. În motivarea recursului, reprezentantul recurentului a indicat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată juridic, normele de drept material au fost încălcate și au fost aplicate eronat prevederile legale enunțate în decizia adoptată.

40. Recurentul indică că instanțele ierarhic inferioare nu au ținut cont că salariatul Nicolae Bodean nu a exercitat muncă prin cumul, dar cumul de funcții. Inspectoratul de Stat al Muncii a constatat că Nicolae Bodean a îndeplinit funcția de specialist SSM în timpul orelor de program, fără a fi scutit de munca de bază (șef de sector (producere)) conform regimului de muncă stabilit 08:30-17:30. Nu s-a luat în considerare constatarea Inspecției de Stat al Muncii nr. B-743/22 din 08 iunie 2022, și anume: 1. Potrivit tabelelor de pontaj prezentate: s-a constatat că Nicolae Bodean a îndeplinit funcția de specialist SSM în timpul orelor de program, fără a fi scutit de munca de bază (șef de sector (producere)), conform regimului de muncă stabilit 08:30-17:30. Respectiv potrivit art. 156 alin. (1) din Codul muncii, s-a cumulat funcția de specialist SSM. 2. La 11 ianuarie 2022, în baza ordinului nr. 11/01-01 din 11 ianuarie 2022, administrația ÎCS „Epamedia” SRL, l-a preavizat sub semnătură cu privire la reducerea funcției de șef de sector

(producere), însă nu a emis un ordin motivat din punct de vedere juridic sau economic cu privire la reducerea numărului sau a statelor de personal, prin ce a încălcat prevederile art. 88 alin. (1) lit. a) din Codul muncii. 3. La încetarea contractului individual de muncă nr. 25/21 din 22 martie 2021, administrația ÎCS „Epamedia” SRL a achitat suma de 8 022,66 lei, însă nu a achitat cuantumul tuturor sumelor convenite în ultima zi de muncă (11 martie 2022), dar la 16 martie 2022 suma de 7 755,56 lei, prin ce a încălcat prevederile art. 143 alin. (1) din Codul muncii.

41. Relevant cazului este că, însuși instanța de apel a invocat răspunsul nr. B-743/22 din 08 iunie 2022 a Inspectoratului de Stat al Muncii prin care l-a informat de Nicolae Bodean că la data de 22 martie 2021, a fost angajat prin cumul în baza contractului individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, în funcție de specialist SSM pe perioadă nedeterminată 0,5 unități. Însă instanța nu a ținut cont de faptul că când urma a fi efectuată munca de specialist SSM cu durata de 4 ore, dacă acesta își încheia zilnic activitatea la orele 17:30.

42. Respectiv, prin prima prevederilor legale și raportate la datele speței, sunt eronate constatările instanței referitor la faptul că, contractul individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, este un contract distinct, negociat de salariat și angajator și nu prevede cumularea de funcții.

43. Instanța de apel a susținut că solicitarea lui Nicolae Bodean cu privire la nulitatea contractului individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021 este una nejustificată legal. Însă, instanța nu a ținut cont de prevederile art. 84 alin. (1) din Codul muncii.

44. În raporturile juridice de muncă angajatorul este partea care deține puterea decizională. Astfel, între Nicolae Bodean și ÎCS „Epamedia” SRL a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 25-25/21 din 22 martie 2021 și contractul individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021, prin care nu se atestă vicierea consimțământului părților contractante. Însă, se atestă prezența unui cumul de funcții, fapt confirmat prin tabelele de pontaj prezentate de către ÎVS „Epamedia” SRL și de cele constatăte de IPM prin răspunsul nr. B-743/22 din 08 iunie 2022. Prin urmare, este evidentă nulitatea contractului individual de muncă nr. 25-01/21 din 22 martie 2021 și nulitatea ordinului nr. 23/05-01 din 23 mai 2022 de concediere din funcția de specialist SSM.

45. La 15 octombrie 2024, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa intimătei, copia recursului declarat de avocatul Dorel Rusu în interesele lui Nicolae Bodean, împotriva deciziei din 21 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței. (f.d. 171)

46. La 31 octombrie 2024, avocatul Aurel Lefter, în interesele ÎCS „Epamedia” SRL a depus referință, solicitând a fi declarat inadmisibil recursul.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

47. Art. 434 alin. (1) – (2) din Codul de procedură civilă, prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

48. Art. 433 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

f) recursul este vădit neîntemeiat.

49. Art. 432 alin. (1) lit. e) și (2) din Codul de procedură civilă, reglementează că, recursul este admis dacă:

„(1) Recursul este admis dacă:

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

(2) Temeiurile menționate la alin. (1) lit. d)-f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

50. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

„În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

51. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 21 martie 2024.

52. Totodată, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc (f.d. 150), la 10 iunie 2024, Curtea de Apel Chișinău a expediat părților, prin intermediul poștei electronice, copia deciziei integrale din 21 martie 2024.

53. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean, la 14 iunie 2024, se consideră depus în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

54. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

55. Din analiza recursului declarat de avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean rezultă că s-a invocat ca temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, citat supra.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiurile de drept prevăzute la art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, nu a stabilit că decizia contestată a Curții de Apel Chișinău este bazată pe o interpretare eronată a legii.

57. Așadar, verificând legalitatea și temeinicia deciziei contestate prin prisma argumentelor recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu a stabilit că soluția instanței de apel este contrară legii sau cu aprecierea nerezonabilă a probelor. Dimpotrivă, decizia contestată a fost emisă cu respectarea prevederilor legale, bazată pe o cercetare multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

58. Curtea Supremă de Justiție menționează că în sensul prevederilor lit. e) art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, noțiunea de hotărâre arbitrară ori de apreciere vădit nerezonabilă a probelor urmează a fi stabilită în coraportul dintre mai multe principii.

59. Pentru a elucida înțelesul textului „hotărâre arbitrară” din art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție ține cont, inclusiv, de sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Balliktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, § 75, Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

60. Totodată, potrivit art. 71 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, la interpretarea actului normativ se ține cont de nota de fundamentare, care a însoțit proiectul actului normativ respectiv și de alte documente care permit identificarea voinței autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.

61. Nota informativă la Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 menționează următoarele: „...Utilizarea noțiunii de „hotărâre arbitrară” derivă din practica CtEDO, fiind utilizată pentru a defini situația în care judecătorii nu aduc nici o motivare pentru deciziile/hotărârile luate, sau când acestea sunt bazate pe greșeli evidente de fapt sau de drept comise de judecători. În esență, la categoria

hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 din Codul penal)...”. Iar, în nota de subsol la textul menționat în paragraful precedent, nota informativă aduce mai multe exemple din jurisprudența CtEDO în care hotărârile au fost considerate arbitrare sau bazate pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Nota de subsol menționează următoarele în ceea ce privește cauzele civile: „Exemple de procedură civilă: Respingerea fără o motivare clară a unui recurs într-o cauză civilă și menținerea unei decizii care era în mod clar contrară circumstanțelor cauzei, chiar dacă recurentul indica expres asupra acestei contradicții (a se vedea cauza *Dulaurans v. France*, 2000, § 38); Refuzul judecătorilor, fără vreun motiv, de a anula ordinul de eliberare din funcție, care era bazat pe un raport de evaluare a performanțelor anulat anterior de aceiași judecători (cauza *Tel v. Turkey*, 2017); Anularea de către instanța de recurs a deciziei instanței de fond (prin care au fost acordate compensații prevăzute de legislația muncii) fără a explica în vreun fel acest lucru și fără a face referire la lege, care prevedea aceste compensații (cauza *Anđelković v. Serbia*, 2013; *Lazarević v. Bosnia and Herzegovina*, 2020).

62. Din nota informativă menționată rezultă că sintagma „hotărârea arbitrară” urmează a fi definită prin prisma jurisprudenței CtEDO. În jurisprudența sa, CtEDO deseori folosește împreună sintagmele „hotărârea arbitrară” și hotărâre „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor”, fără a face o distincție clară între ele. Nota informativă menționează totuși că „la categoria hotărârilor arbitrare ar putea fi atribuite și cele pronunțate cu bună știință contrar legii (în contextul art. 307 Cod penal)”. Rezultă că în cazul hotărârii arbitrare, carența principală vizează încălcarea unei norme legale imperative, adică a unei prevederi normative care nu oferă nicio discreție judecătorului. Lipsa discreției poate rezulta din claritatea textului prevederii normative, fie din practica uniformă și clară de aplicare a normei. Această carență nu se poate datora unei simple greșeli, ci trebuie comisă cu bună știință sau ca urmare a unei erori inexplicabile. Suntem în prezența unor asemenea situații atunci când instanța de judecată adoptă o hotărâre ce contravine unei norme imperative invocate participanții la proces sau de instanța judecătorească ierarhic superioară, fără a explica convingător de ce nu aplică acea normă.

63. Sub acest aspect urmează a fi reținute și constatările Curții Constituționale din Hotărârea nr. 2 din 16 ianuarie 2025 (pct. 149-150), potrivit căreia pentru a elucida înțelesul textelor contestate (inter alia „hotărâre arbitrară”), destinatarii pot avea în vedere, inclusiv, sensul atribuit acestei noțiuni de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, de exemplu, în cauza *Bochan v. Ucraina* (nr. 2), 5 februarie 2015, § 62, Curtea Europeană a notat că o decizie judecătorească este arbitrară dacă, în esență, nu are nicio bază juridică în dreptul intern și nu stabilește nicio legătură între faptele litigiului, legea aplicabilă și rezultatul procedurii. Curtea Europeană consideră că o asemenea decizie reprezintă o „denegare a dreptății”. De asemenea, în cauza *Ballıktaş Bingöllü v. Turcia*, 22 iunie 2021, §

75. Curtea Europeană a notat că se poate considera că printr-o decizie judecătorească a fost comisă o „eroare vădită” dacă instanța a comis o eroare de drept sau de fapt pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o vreodată și că aceasta este aptă să perturbe caracterul echitabil al procedurii.

64. Din textul recursului nu constată în mod univoc vre-un argument care ar justifica constatarea că hotărârile contestate ar fi emise contrar normelor imperative aplicabile speței, precum și nici instanța de recurs nu a stabilit din textele hotărârilor contestate, raportate la circumstanțele cauzei.

65. Subsidiar, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” se referă la aprecierea probatoriului. Pentru admiterea unui recurs în baza acestei sintagme este necesară întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: a) hotărârea să se bazeze pe o apreciere eronată a probelor; b) aprecierea să fie vădit nerezonabilă; c) hotărârea contestată se bazează în mod determinant pe această apreciere.

66. Prin urmare, nu orice eroare în aprecierea probelor poate duce la admiterea recursului în temeiul art. 432 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură civilă, adică să fie evidentă pentru un profesionist și să nu poată fi explicată rațional. De asemenea, această eroare trebuie să fie determinantă pentru soluția din hotărârea contestată. Îi revine recurentului obligația să convingă instanța de recurs că aceste elemente sunt întrunite.

67. În speță, motivele menționate în cererea de recurs sunt similare celor invocate în cadrul judecării anterioare a cauzei, asupra cărora instanța de apel, s-a pronunțat corespunzător cu respectarea prevederilor legale.

68. Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea repetată a situației (redată în cererea de apel și în acțiune), nu constituie temei de casare a deciziei contestate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are un caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

69. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele ierarhic inferioare. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

70. În contextul prevederilor art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în cazul invocării inclusiv în recurs de către recurent a temeiurilor conținute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs verifică sub aspectul dat temeiurile recursului.

71. La acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există

limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

72. Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

73. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare prin prisma art. 433 alin. (1) lit. f), urmează a fi apreciat ca fiind vădit neîntemeiat și considerat inadmisibil.

74. Ținând cont de cele expuse supra și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. f), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul declarat de către avocatul Dorel Rusu, în interesele lui Nicolae Bodean, împotriva deciziei din 21 martie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Elena Croitor